

Naročnina mesečno 5 kron. Za inozemstvo se računa naročnina dvojno. - Pismenim vprašanjem znamko za odgovor. — Vse pošiljatve na naslov lista „Sedanjost“.

SEDANJOST

Oglasi: $\frac{1}{2}$ strani K 750.—, $\frac{1}{4}$ K 380.—, $\frac{1}{8}$ K 200.—. Manjši oglasi po 4 K petivrsti. Pri večkratnem oglaševanju popust. Mali oglasi beseda 1 K, debelo tisk. 2 K.

Zapletenjeno!

in duh svet. Jakabu Aljažu, ki je praznoval svoj god in zlato mašo. Že v jutro so milo pozvanjali zvonovi in pokanje topičev je odmevalo daleč na okrog. Po dohodu vlakov se je zbrala duhovščina in poklonila jubilarju lep pozlačen pacifikale. Ob slavlouku so zlatomašnika pozdravili njegovi zvesti župljani in zastopniki občine in raznih društev. Dekan g. Lavrič je v cerkvi v izbranih besedah pojasnil pomen slavnostnega dne. Dasi je bil delavnik, je vendar bila cerkev natlačeno polna. Po maši je zlatomašnik povabil goste k svoji gostoljubni mizi. — Kdo ne pozna Aljaža kot skladatelja, turista in narodnega delavca? V svojih ljubkih napevih nam tolmači Gregorčičevo dušo in srce in v drugih skladbah lepoto naše domovine: „Oj Triglav, moj dom, kako si krasan...“ Ko bi ne bilo Aljaža, bi bil naš Triglav podlegel nemškemu pritisku. On nam je postavil na vrh Triglava Aljažev stolp, na Kredarici vzorno planinsko kočjo in kapelico Matere božje, v divji romantični dolini Vrata pa „Aljažev dom“, kjer zlasti duševni delavci nahajajo okrepčila. Pri vseh planinskih kočah je Aljaž z nasvetom in podporo sodeloval. Opravičeno ga nazivajo „očeta Triglava“. Tudi na prosvetnem polju je mnogo deloval, kjerkoli je služboval. Na Dovjem je s pomočjo svojih kaplanov izvedel vso za sedanji čas potrebno prosvetno organizacijo ter ustanovil „Dovski dom“, kjer se zbirajo farani k zabavi in pouku. Tu imajo tudi Orli svoje gnezdo. Naravnost ganljivo je bilo poslušati pohvalo iz ust priprostega ljudstva o svojem duševnem pastirju. Tako se deluje za narod! — Tudi Vaš novomeški kapitelj je bil zastopan na slavnosti in sicer po preč. g. kanoniku Antonu Žlogarju. — Končno izražam željo, da se „Aljažev stolp“ izogne objemu grabeljivih Italijanov, če ne že drugače, s premestitvijo na kak drug domač gorski vrh.

Z Zaplaza. V nedeljo je prihitelo k Materi božji zaplaški, mnogoštevilno dolenjsko ljudstvo. Po sedmih letih so se zopet zbrali pobožni romarji, da se zahvalijo Bogu za srečno prestopanje vojne grozote. Lepo število Orlov in orlovskega naraščaja je povečevalo krasno uspelo slavnost. Pri slovesni sv. maši je pel mnogoštevilen pevski zbor, cerkveni govor pa je imel č. g. dr. Rožman iz Ljubljane, ki je v ganljivih besedah opisal pomen tega dneva. Nato so pred

cerkvijo nastopali razni govorniki, dočim so se Orli pripravljali za popoldanski nastop. Po petih litanijah se je vršila telovadba vaditeljev in naraščaja, nakar se je ljudstvo začelo počasi razhajati k svojim domovom, kamor so ponesli najlepše vtiske s slavnosti in ojačeno vero v zmago naših idej. — Pod osebnim vodstvom čateškega nadučitelja Vidmarja je nekoliko nahujskanih fantov poskušalo od daleč motiti slavnostno razpoloženje našega ljudstva, kar pa se jim ni posrečilo. Čudno je, da tak starec, ki že tiči z eno nogo v grobu, zbira in hujska pretepaško druhal radi izdatne plače, ki mu jo je iz žepov našega ljudstva naklonil framazonski Pribičević v ta namen.

Iz Prekmurja. Kot nepristranskem Spazovalcu v tukajšnjih krajih dovolite mi g. urednik malo prostora. Prvo je, da povem, da so prometne razmere iz Maribora v Prekmurje naravnost obupne. Že dolgo je kar je „Urad za tujski promet“ dal razglasiti po časopisih, da se vrši redna avtomobilska vožnja med Mariborom in Mursko Soboto, pa nam dosedaj še nič ni znanega o tem. Nekaj časa smo res imeli zvezo z Mariborom preko Avstrije, ki jo pa Nemci pri Radgoni vsak čas lahko prekinajo.

Kar se tiče patriotizma ni naš Prekmurec zadnji med SHS. V podkrepitev tega naj navedem samo, da so fantje, ko so prišli na nabor, ki se sedaj vrši za Prekmurje, ukazali na cesti igrati našo narodno himno ter jo poslušali odkritih glav, dočim se navzoči naši vojaki in orožništvo zato še zmenili niso.

Resnica je, da se je sovraštvo med prebivalstvom napram Srbom zelo razvilo. Vzrok je iskati ravno pri vojaštvu, ker mora vsak vojak svoj rok odslužiti dol kje v Srbiji. Gotovo je, da na tak način ne podžigamo narodnega edinstva, ako vse v en klobuk mečemo. Naj bi se te fante saj v Sloveniji obdržalo!

Poštna razmera so skrajno slabe, kakor sploh ves promet. Seveda, umevno je, da se to ne da vse tako hitro napraviti, a vendar bi se med tem časom lahko že marsikaj bolje uredilo samio dobre volje je treba. Prezgodaj pa je začela naša takozvana „podeželska inteligenca“ uvažati naše razmere. Naprimer, ako gre kmet po eno ali dve uri daleč na pošto ali kateri koli urad, pa slučajno nekaj minut zamudi, da ni več uradna ura, ga

Dopisi.

z Dovjega na Goranjskem. Tudi tu se zanimamo za Vaš list na Dolenjskem. V teh tednih je naša dolina zelo oživila. Tujcev kar mrgoli. Še več pa jih je prišlo na Jakovljevo v Dovje, da se poklonijo častitljivemu starčku, domačemu župniku

dotični uradnik neusmiljeno zavrne, da ne opravi ničesar ter mu ne pomaga še tako mila prošnja. Veliko bi takih slučajev lahko navedel in videli bi, zakaj si tukaj naše oblasti ne morejo pridobiti srca prebivalstva. Znano je tudi, da je prekmurško ljudstvo zelo pobožno, a kakšni pa so naši „kulturonosci“ je pod vsako kritiko!

Več demokratskih listov je dostikrat že pisalo, da so Prekmurci nevedni in slepo vdani „farjami.“ — Res je, da so Prekmurci popolnoma vdani svojem voditelju g. župniku Kleklu, ki je že toliko žrtvoval za svoj narod, a da bi bili nevedni ter da bi ne znali presojsati politike, se gospodje demokratarji motijo! Vsak priprost kmet Vam bo rekel, da hočejo biti s Slovenci „sküp“ in da bi naj imeli svojo vlado v Ljubljani, toraj so za avtonomijo.

G. urednik, nekaj malega o Prekmurcih, če pa želi kedo kaj več, naj gre iz Maribora peš v Prekmurje ter naj tam občuje s pravimi kmeti (ne morda z učiteljstvom ali uradništvom) ter naj gleda s prostimi očmi, ne na demokratska očala, pa bo videl mogoče še veliko več, kar se ne da zapisati. Pismo, ki je spremljalo ta opis, pove še mnogo več, kar pa ne mremo objaviti. Pač hujše nas Bog ni mogel kaznovati kot s centralizmom. To kazen pa smo tudi v polni meri zaslužili, ker smo se odvrnili od Boga in od duhovščine, ki nas vedno le dobro uči. — Op. ured.)

V obrambo narodne avtonomije.

Samouprava je za vsak narod velikega pomena in neizmernih koristi. Zato je lahko umevno, da jo vsak narod varuje in brani kot poročstvo svojega blagostanja. Ta obramba je pa včasih dokaj težka in nevarna, ker ima ljudska uprava mnogo vplivnih sovražnikov. Poučne vzglede imamo v svoji in v tuji zgodovini. Ozrivo se danes na borbo Judov za svojo avtonomijo v sirske državi za časa kralja Selovkidov in njihovih ministrov.

Skozi več kot 200 let so živeli Judje srečni in zadovoljni v svoji deželi pod domačo samoupravo. Po razpadu perzijske države so prišli pod oblast Ptolomejev, ki so osnovali egiptovsko državo. Kakih 100 let so ostali v zvezi z Egiptom. Proti koncu te dobe je začela moč države pešati vsled notranje gnjilobe. To je dalo sosedu na severu povod vmešavati se v egiptovske zadeve, kar je končno pripeljalo do vojske med Sirijo in Egiptom. Leta 196 pred Kr. je premagal sirskega kralja Antioha III. Egipčane in jim odtrgal Palestino. Judje si niso upali upirati

Zgodovina vrtov.

Preseljevanje narodov, ki je pozneje nastalo, je skoraj popolnoma ustavilo razvoj vrtnarstva. Toda po ustaljenih razmerah se je ta poljedelska panoga zopet začela dvigati. Karol Veliki, vnet za poljedelstvo, je ukazal gojiti vrtnarstvo povsaj svoji državi. Njegova naklonjenost h kmetškemu ljudstvu se je pokazala tudi v tem, da je pospeševal spolnjevanje poljedeljskega orodja. Njegovemu vzgledu so sledili tudi nemški knezi in neki knez je celo ukazal, da se kaznujejo prestopki njegovih valptev proti tlačanom s tem, da smejo tlačani vpreči valpte v plug in ž njimi orati. Glavni stebri v razvoju poljedelstva in vrtnarstva pa je bila duhovščina. Cerkevna in samostanska posestva so bila vzorno obdelana in na njih so se gojile najplemenitejše rastline. Posebno menihi, ki so sami obdelovali svoje vrtove, so v potu svojega obraza pretvarjali zapuščene ledine v krasne vrtove. Cerkevna in samostanska polja in vrtovi so bili vedno pravi blagoslov za vso okolico. Le nevoščljivost in zavist zanikrnežev in mestne gospode poskuša zmanjševati zasluge duhovščine za poljedelstvo, toda brezuspešno, ker je zgodovina učiteljica življenja. Očetje benediktinci so sestavili poseben imenik vseh novih vrtnih in poljskih rastlin, ki so se gojile po vseh samostanskih vrtovih. Tako so se vsa ta zelišča potom samostanov širila na Francoskem in čez Nemčijo na vzhod. Križarske vojske pa so prinašale z vzhoda nove

novi oblasti, kar je znak, da zadnja leta niso bili zadovoljni z vlado narodnogospodarsko politiko. Kralj Antioh III. je potrdil Judom samoupravo v dosedanjem obsegu, pa je pridal iz lastnega nagiba še novih svoboščin in pravic. — Judje so se zopet opomogli in se gospodarsko okrepili. Zadovoljnost in blagostanje je zavladovalo po Judeji. — Država sama, Sirija, je že tudi hiralala; razni upori in strankarski boji so jo razjedali znotraj, zunaj pa so prišle nesrečne vojske. Kralj Antioh III. se je sicer resno trudil moč države okrepiti in urediti, pa ni mogel povsod svojih načrtov izpeljati. Hudi udarci so mu zadali Rimljani, ko so l. 189 pri Magneziji premagali njegovo vojsko. Mirovni pogoji so bili trdi: mnogo talentov zlata je bilo plačati; 3000 talentov takoj, ko se v Rimu podpiše mir, potem še vsako leto tisoč talentov. Vse kraljeve blagajne so bile v zadregi za denar, kje ga vzeti? — Tukaj se pojavi nesreča za Jude in njihovo avtonomijo. Antioh III. je l. 157 umrl in je zapustil vladanje svojememu sinu Seleuku IV., ki je vladal od l. 187 — 175. Ta kralj je bil izpočetka Judom naklonjen, pozneje pa je začel kri-

rastline, katere so zopet gojili naprej samostani in cerkve. Mnoge te rastline so dobile svoja nova imena po raznih menihih, ali pa so dobile samostanske pridevnike kot n. p. kapucinski, benediktinski, cistercijanski, frančiškanski itd.

Ko so Turki končno zavzeli Carigrad, so se zopet odprla vrata vzhoda evropskemu vrtnarstvu. V 17. in 18. stoletju pa so se začeli odpirati tudi poljedelski zakladi Kitajske in Japonske v glavnem po zaslugi katoliških misijonarjev. Koncem 18. stoletja pa je nastal nov priliv rastlin z rta Dobre nade, odkoder je prišla k nam tudi pelagonija. (Konec prihodnjič.)

Srbski vojni zakon.

C. Aktivne službe se oproščajo: 1.) Edini hranilci nesposobnih članov rodbine, ki imajo kmetijo, obrt ali trgovino in plačujejo neposrednega davka manj kot 20 dinarjev, ne všteti v to dohodninski osebni davek. Kot nesposobni se smatrajo vsi telesno ali duševno nesposobni člani rodbine in starci, ki imajo več kot 60 let starosti. 2.) Neoženjeni in brez bližnjih sorodnikov; ki so podčodovali kako kmetijo ali obrt, katero sami opravljajo in ne plačujejo več kot 20 dinarjev neposrednega davka. 3.) Edini hranilci nedorastlih članov rodbine in žensk sploh. Moški nedorastli člani se vpoštevajo le do 18 leta.

Vse spremembe posestnega stanja napram članom rodbine v razmerju k vojaški službi podvrženemu članu morajo biti

vično postopati. Povod temu preobratu je dal neki Jeruzalemski prvak in voditelj po imenu Simon, iz rodu Benjamina, tedaj načelnik templjeve uprave. Ta mož je vodil upravo na škodo mesta in templja, toda za svoj žep. Starešinstvo pod vodstvom velikega duhovna Onija III. se je temu početju uprlo in Simona odstavilo. Kaj je napravil zdaj ta hudobnež? Šel je k Apoloniju, poglavarju enega dela Sirije, kamor je pripadala tudi Judeja in mu je izdal vse tajnosti o premoženju in zakladih Jeruzalema in templja. To izdajstvo je storil iz maščevanja pa tudi v nadi, da bo dobil bogato nagrado. Apolonij je stvar sporočil kralju, ki mu je bila ta novica jako všeč. Pošlje nekoga Heliadora v Jeruzalem, z nalogom, da re zaklade dvigne in prepelje v Sirijo. Ta hudobni naklep se je bil ponesrečil, ker je Bog sam posegel vmes in Heliadora vrzel iz svetišča. Heliodor je spoznal prst božji in je odnehal, nasprotno pa so hudobni Judje naprej delali zdražbe. Da bi zadevo poravnal se je podal veliki duhovnik Onij III. sam na dvor h kralju, odkoder se pa ni več vrnil v Jeruzalem.

(Konec prib.)

starejše od pet let pred naborom, sicer se ne vpoštevajo. Vse to je treba z dokumenti dokazati. Kot edini hranilec se ne smatra tisti, ki se je oženil zato, da postane hranilec žene in otrok.

Član 9. — Ako sta dva brata naenkrat potrjena, se mora eden izmed njiju oprostiti dotlej, dokler se drugi ne vrne iz vojske.

Član 11. — Kdor pobegne in se skriva mora potem, ko je prijet, služiti tri leta brez ozira na ugodnosti, ki bi jih sicer imel. Rodbina pa mora plačevati za begunca osebni davek in vojaško takso od 21. leta pa dokler ne nastopi vojaško službo. Nikdo ne dobi nobene javne službe, kdor ni bil vojak ali oproščen vojaške službe.

Član 12. — Gospodar je odgovoren za člana svoje rodbine, če ta ne pride k naboru, če ne nastopi vojaško službo, ali pa če pobegne iz vojske, a ga gospodar ni takoj naznanil orožništvu, ko je prišel domov.

 S prihodnjo številko bomo ustavili pošiljanje lista vsem tistim, ki še niso poslali naročnine vsaj do konca t. m. Položnico smo že zadnjič priložili. Toliko na znanje vsem tistim, ki se jih tiče.

Tedenske novice.

Katoliški shod v Novem mestu 14. in 15. t. m. bo imponantna manifestacija naše misli. Že dosedaj je prijavljenih več tisoč udeležencev. Posebni vlak prispe na kandijsko postajo 15. t. m. ob 7 uri 54 minut zjutraj. Zbirališče bode pred Kandijsko bolnico usmiljenih bratov. Agitirajte marljivo za čimvečjo udeležbo!

Spored manifestacijskega sprevoda za katoliški shod dne 15. avgusta bo sledeči: Na zbirališču pred kandijsko bolnico se zbera udeležniki ob 8. uri dopoldne, kjer se razvrste tako-le: konjenica Orlov-trobentačev, zastave možkih organizacij, Kmetska zveza, politične organizacije, izobraževalna društva, fantje in Dijaška zveza ter druge možke organizacije, dalje Orli in naraščaj, godba, Orlice in ženski orliški naraščaj, ženske organizacije, zastave ženskih društev, narodne noše ter žene in dekleta sploh. Sprevod se bo pomikal proti glavnemu trgu, po Ljubljanski cesti mimo Skobernetove hiše h kapitelju, kjer bo sv. maša in nato zborovanje pred cerkvijo.

Župne urade prosimo, da z ozirom na katoliški shod prijavijo najkasneje do 10. avg. tiste udeležnike, ki žele hrano in prenočišče v Novem mestu.

Pevski zbori, ki se udeležijo katoliškega shoda, naj prineso s seboj Čec. I. zv. prvo izdajo, ravnotako Slava Brezmadežni, Angelikovo izdajo. Mašna pesem II. str. 6 Aljaževa pesmarica I. in II. del.

Opozarjamo udeležence katoliškega shoda, da se izogibljuje v teh dneh gostilen in trgovin, kjer bi ne bile izobešene slovenske zastave. To pa zato, ker bi sicer prišlo v nasprotnih lokalih do neljubih incidentov in izzvaj. Posebno pa priporočamo tiste gostilne in trgovine, ki oglašujejo v našem listu.

Katoličani! Mestna klika, pod vodstvom novomeških zagrizenih liberalnih trgovcev, je v sredo zvečer prepovedala sv. mašo na glavnem trgu ob priliki katoliškega shoda. Nič ni pomagal izborni utemeljen govor obč. odbor. g. dr. Fischingerja, niti nepobitni razlogi obč. odb. g. Mejaka in glas, ki ga je dal za odobritev obč. odb. Preželj. V slepem sovraštvu proti nam so prepovedali božjo službo na glavnem trgu, dočim se je v Črnomlju in v Kranju nemoteno vršila. Obč. odb. g. Germ je sicer poskušal govoriti stvarno proti odobritvi, toda zobotehnik Ogrič, mizar Malovič in trgovec Košir so v svojem besnilu proti katolištvu pozabili na doslednost svojih izvajanj. Trgovec Košir je bil že v starešinstvu in v varnostnem odseku najnepomirljivejši nasprotnik odobritvi. Proti odobritvi so glasovali ti-le gg. trgovci in obrtniki: zobozdravnik F. Ogrič, mizar Malovič, usnar Mramor, trgovci Panser, Košir in Ogorentz (!), brivec Buk in hotelir Koklič. — Navajamo njihova imena zato, ker so se vkljub opozoritvi obč. odbornika g. dr. Fischingerja, da mesto živi predvsem od svoje okolice, izjavili, da ne želijo denarja iz katoliških rok.

Da se izobesijo zastave ob priliki katoliškega shoda je v nestnem svetu predlagal obč. odb. g. dr. Fischinger, seveda — gluhim ušesom. Ker pa vemo, da mnogi trgovci in obrtniki ne soglašajo s postopanjem mestne klike, jih pozivamo, da izobesijo zastave, ker le tako bomo mogli ugotoviti, kje naj naš svet krije svoje potrebščine brez žalitve svojega prepričanja.

O seji mestnega sveta od srede zvečer bomo poročali v prihodnji številki, posebno pa o ameriškanih darovih in o koruzi ter o čudnem stališču g. župana v teh kočljivih zadevah.

Opozarjamo, da bo Gospodarska zveza še tekom t. m. preselila svoje prostore iz Kandijske v svojo (bivšo Ferličevo) hišo na glavnem trgu. V Gospodarski zvezi se dobi tudi manufakturno blago in usnje ter s tem odpada razlog izpostavljanja se žalitvam v nasprotnih trgovinah.

Dekliški shod na Tolstem vrhu se je na dan sv. Ane obnesel prav lepo. Zastopanih je bilo le nekaj župnij, in vendar se je nabralo do 700 udeleženk. Cerkveno-slovesnost je opravil g. kanonik Porenta. Po končanem cerkvenem opravilu se je razvilo na prostem pod predsedstvom brusniškega g. župnika veličastno zborovanje. Iz deklških vrst je nastopilo devet govornic. Ena kot druga je dobro rešila svojo nalogo. Vsevprek so nas bodrile k vztrajnemu delu. Gospod župnik Novko je v daljšem govoru razvil podrobnejši načrt točasnega prepotrebnege ženskega socialnega dela. Splošna želja je bila: takih shodov nam je treba več in večkrat.

Na Trški gori ne bo na Velike maše dan radi katoliškega shoda v Novem mestu cerkvenega opravila.

Bratje Orli! Približujejo se razne prireditve v novomeškem okrožju, pri katerih bomo sodelovali tudi mi. Zato naj si vsak brat Orel in vsaka sestra Orlica omisli orlovski krog. Opozarjamo na tozadeven oglas našega brata Franca Pelkota, čegar krojaško delavnico toplo priporočamo.

Kdo je Vošnjak? Voditelj samostojnežev je končno dosegel tisto, k čemu je stremil. Samostojneži so izdali avtonomijo Slovenije in Pašič jih je nagradil z Vošnjakovim imenovanjem. Roka roka ni, toda izdajalskega obraza nihče. V belgrajskih „Novostih“ se brani očitka, ki so mu ga prilepili vseučilišni

profesorji, da je lažnik. On smatra vse za separatiste in protidržavne elemente. Kdor ni za Pašičevo ustavo. O sebi seveda ne pove, da je 22. marca 1919. podpisal v Parizu resolucijo, s katero zahteva široke pokrajinske avtonomije; pozablja, da je uredniku „Jugoslavije“ v decembru istega leta izjavil, da je trdno prepričan, da je v Jugoslaviji mogoče le decentralizem (avtonomija); nekoliko prej je na shodu v Narodnem Domu v Ljubljani izjavil, da more Jugoslavija obstojati samo na avtonomistični podlagi in da bodo Slovenci imeli vodilno (?) vlogo v državi; kot član ustavne komisije (seveda pod Protičevim vodstvom) je v svojem odvojenem mišljenju natančno izdelal načrt za pokrajinsko avtonomijo; na ustavni anketi je izročil 23. julija 1920 Protiču svoje poročilo, v katerem čitam: „Nihče ne misli, da je mogoče upravo v pokrajinah organizirati na centralistični podlagi in z direktno podvrženostjo Belgradu, ker taka uprava, če bi tudi bila dobra, je v sedanjem stanju neizvedljiva.“ V istem poročilu zahteva pokrajinska upravna sodišča in lastno zakonodajo. Toda takrat je bil predsednik vlade Protič, minister zunanjih zadev pa dr. Trumbič. Sedaj je Pašič tisti, ki plačuje — izdajalec.

Ministrski svet. Regent je odpotoval v tujino in ministrski svet ga zastopa. Toda tudi ministri so se razkropili na vse vetrove. Pašič je že najel vilo na Bledu, vendar pa je odložil svoj odhod iz Belgrada do povratka regenta. Dr. Korošec, ki je zdravstveno zelo oslabil, je odpotoval v Karlove Vari na Češko, To je Pašiča spravilo popolnoma iz ravnotežja; svoj prvotni potni načrt je spremenil. Na Bled ne pride, pač pa v — Karlove Vari, kamor je že poslal svoje zaupnike, da mu pripravijo stanovanje in pazijo na dr. Korošca. Morda se bo še regent moral predčasno vrniti v domovino, da more Pašič hiteti za — dr. Korošcem. Tu šele vidimo kakšni državniški pritlikavci so razni Vošnjački, Pueljevčki, Kukovčki in Žerjavčki napram našemu voditelju Korošcu.

Naša diplomacija. V Pariz odhaja za poslanika dr. Miroslav Spalajković, Pašičev podrepanik in brezobziren srbski šovinist. Za rimskega poslanika je imenovan dr. Milutin Jovanović, sorodnik in osebni zaupnik Pašičev. V Bernu bo za poslanika dr. Miroslav Janković brat Pašičevega ministra dr. Velizar Jankoviča. V Prago pa odhaja dr. Vošnjak, ki je za svojo neznačajnost dobil mastno poslaniško službo.

Demonstracije v Zagrebu in Banjaluki. Smrt nesrečnega Zlatka Arnolda je izzvala burne protisrbske demonstracije na njegovem grobu in ovacije opozicijskim hrvatskim strankam v Zagrebu. V Banjaluki pa so srbski radikali in demokrati ob priliki zadušnice za Draškoviča priredili protihrvatske demonstracije. Na glavnem trgu je govoril Kosta Majkič, češ, da so kumunisti zastupili Draža Pavloviča, Kosta Stojanoviča, Milenka Vesniča in Živojina Mišiča. O naši državi je dejal, da je napravljena radi Srbov in za Srbe. Nato so demonstranti razbili okna hrvatskega društva „Nade“ in na drugih hrvatskih hišah. O policiji in orožništvu ni bilo nikjer niti sledu. — Komentar odveč.

Dohodki državne trošarine za mesec junij znašajo v Srbiji in Črni gori K 9,662.652, v Hrvatski in Slavoniji K 23,047.567, v Bosni in Heregovini K 3,865.316, v Vojvodini K 26,019.708, v Sloveniji K 9,271.852, v Dalmaciji K 2,154.356. Skupaj K 74,021.460.

Agrarni nemiri v Bosni. „Selo“ poroča, da je v Bosni med kmeti veliko nezadovoljstvo. Oblasti preganjajo s silo kmete z begovskih

posestev, toda ti se zopet vračajo na svoje domove. Za božjo voljo, kam naj gredo z rodne grude, mar v Ameriko? Ker kmete ni mogoče drugače pregnati, jim zažigajo strehe nad glavo. — To so „dobre“, ki so jih samostojneži naklonili bosanskim kmetom!

Se stanovanjske razmere v Novem mestu. Okrajni sodnik g. Luznar, premeščen že lani iz Kostanjevice v Novomestu, še danes ne more preseliti svoje rodbine sem, ker nima stanovanja, pač pa se govori, da dobi stanovanje dr. Serkota v mestni hiši odv. konc. dr. Režek, bivši tajnik JDS. — V dolgi ulici stanuje marljiva šivilja Anica Turk, ki s trudopolnim vbadanjem preživlja staro mater, brata visokošoleca in sestro. Vlažno in mračne stanovanje ji je pokvarilo vid in revica je obolela na očeh. Našla je že dve stanovanje, toda „rahločutni“ g. župan ji ni dovolil vselitev ter je ta stanovanja odal svojim priganjačem. — Kaj pravita k temu uskokuviča profesor Seidl in dež. sod. svetnik Kozina, njuni volileci itak vedo. Vendar kot akademika nimata niti toliko takta in pojma o časti, da bi izvajala posledice. Proučujeta najbrž še vedno centralistično ime za tako postopanje v zvezi z značajnostjo. — Kaj pa, ko bi naši zastopniki v občinskem odboru malo zaropotali?

V inseratnem delu prihodnje slavnostne številke bomo priobčili imena novomeških trgovcev in obrtnikov, ki se priporočajo udeležnikom katol. shoda. Prijave se sprejemajo do ponedeljka. Cena K 10.—

Kolinski kavini izdelki so zdravniško preizkušeni in priporočeni. Slabotne osebe imajo najbolje nadomestilo za zrnato kavo v domači redilni kavi „Sree“ in „Zora“.

Ameriški novičar.

Raznoterosti. Po receptu svojega mojstra Pašiča se je generalni konzul

belgrajske vlade Savič v Nju-Jorku predrznil nagajati ameriškemu „Narodnemu listu“, ki noče trobiti v Pašičev rog, s tem, da ni hotel podpisovati potne liste naročnikom in inserentom gornjega časopisa. Ker pa je Amerika zemlja svobode je predsednik Amerike Harding odvzel Saviču pravico biti zastopnik naše države v Ameriki. Dovolj sramotno je, da morajo naše državljane varovati tuje države pred samovoljo posameznih nasilnežev. — V Ameriki vlada velika vročina. V Jolietu je bilo 4. julija v senci 100 vročine — Belokranjica Marija Kremesec je postala učiteljica na državni šoli. Sedaj ste že dve Slovenki državni učiteljici v Chicagi. Prva je bila Emilija Kenig. — Po Jugoslovanskih kolonijah se klatijo razni ovađuhi. Policija jih zasleduje. Sumi se, da so v službah tuje države (!). — Po novem zakonu za prisiljence v Ameriki bo iz Jugoslavije na leto sprejeto 6405 oseb.

Razširjajte naš list
in prispevajte
v njegov tiskovni
sklad!

Pes, čuvaj

star eno leto, 60 cm hrbtno visokosti, srednje kocast, se proda. — Kje, pove upravništvo.

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znesek, ki ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po poštah Vas to prosimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kak denar.

Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke.

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt-Street New York, N. Y.

Tiskarna — Knjigarna
Knjigoveznica

J. Krajec nasl.

Novo mesto,

se priporoča.

Bratje Orli! Kroje po meri izdeluje

Franc Pelko,

krojaški mojster v Novem mestu
poleg mostu

se priporoča čč. duhovščini in p. n. občinstvu za izdelavo vsakovrstnih oblek po najnovjšem kroju. — Izgotovljene obleke in perilo za moške v zalogi.

Cene zmerne!

Svoji k svojim!

Gospodarska Zveza

centrala za skupni nakup v Ljubljani

Podružnica v Novem mestu

ima v zalogi vse špecerijsko in kolonialno blago, izvrstno domačo svinjsko mast, razna umetna gnojila, žveplo za trte, galico, cement itd.

Dospela je nova pošiljatev
superfosfata (gnojila za ajdo)

Lahki in težki bencin
za poljedelske stroje.

POZOR!

Kdor reflektira na najcenejšo reklamo in anonco, naj se obrne na:

Leopold Majntinger

protokol, anončni in reklamni zavod

„HERMES“

Ljubljana, Zgor. Šiška 89.